

- Problematika studia lidového stavitelství na Podblanicku a Benešovsku. *Sborník vlastivědných prací z Podblanicka* 50, 2010, č. 2, s. 309–314.
- Co člověk psal a sděloval na lidovém domě. *Studia Ethnologica Pragensia* 2014, č. 2, s. 80–82.
- Problematika zaměstnaneckých kolonií 1900–1938. In: *Sborník symposia Hornická Příbram ve vědě a technice*. Příbram: Hornické muzeum, 2014, s. 107–109.
- Poslání a funkce Metodického centra muzeí v přírodě. Stanovisko ke vzniku metodického centra z pohledu muzea zřizovaného Středočeským krajem. *Museum vivum* 9, 2013, s. 35–36.
- Dokumentace lidového stavitelství ve sbírkách Blatského muzea v Soběslavi. *Studia Ethnologica Pragensia* 2015, č. 1, s. 120–122.
- Transfer a obnova polygonální stodoly z Podolí u Vojkova a celoroubeného domu z Arnoštovic u Votic. In: *Transfer a rekonstrukce památek lidové architektury*. Rožnov pod Radhoštěm: Valašské muzeum v přírodě, 2016, s. 68–81 (s P. Dostálem).

Ke kulatému jubileu Ivany Kubečkové

PhDr. Ivana Kubečková letos oslavila v plném pracovním nasazení v jejím případě neuvěřitelné jubileum. Kdo ji osobně nebo pracovním způsobem poznal, oceňuje ji jako inspirující osobnost ochotnou ke spolupráci a neopomene připomenout její smysl pro nadsázku, systematickosti, pracovitost, pečlivost i časté sebekritické či kritické glosy. Poznaly jsme se v roce 1999 na konferenci k 150. výročí narození řezbáře Josefa Probošta v Třebechovickém muzeu betlémů. Později jsme začaly úzce spolupracovat v roce 2007 po mém nástupu na pozici ředitelky Středočeského muzea v Roztokách u Prahy a naše spolupráce se rozvinula v osobní přátelství a zájem o české betlemářství i cesty za poznáním.

Ivana Kubečková se narodila 5. dubna 1956 ve Slaném (rodné příjmení Helebrantová), na gymnáziu Arabská v Praze 6 maturovala v roce 1975. Před studiem etnografie prošla několika zaměstnáními, například v podniku Supraphon, n. p., nebo působila v Muzeu hl. m. Prahy jako knihovnice a průvodkyně. Na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze následně vystudovala obor etnografie a folkloristika. V roce 1985 jí byl za mimořádné studijní výsledky a diplomovou práci z oboru romistiky udělen doktorát bez rigoróza.

Letošní jubilantka pracuje od roku 1983 ve Středočeském muzeu v Roztokách u Prahy, od roku 1985 na místě etnografky. V průběhu let zde působila jako kurátorka sbírek, vedoucí odborného oddělení a zástupkyně ředitelky. V rámci

svého odborného zaměření se ve výstavní i publikační činnosti věnuje dějinám každodennosti, lidovému umění v širším kontextu, podmalbám na skle, lidovým plastikám, betlemářství, lidovému nábytku a hračkám. V muzejní praxi své zkušenosti uplatňuje zejména při přípravě a realizaci výstav a expozic včetně vždy kvalitních doprovodných programů. K významným počínům jubilantky patřil podíl při budování většiny muzejních expozic, například ateliéru malířky Zdenky Braunerové. Po katastrofální povodni v roce 2002 při následné rekonstrukci zámku měla značný podíl na tvorbě nových expozic, a to včetně zajištění restaurátorských prací, nového mobiliáře a instalací. Ivana Kubečková je autorkou nebo spoluautorkou mnoha výstav zaměřených na vánoční obyčej a lidové betlemářství, též doprovodných materiálů k nim a katalogů. Významné místo mezi nimi zaujímá volný cyklus *Betlémy, tentokrát z...* Představuje v nich nejen betlemářské oblasti, ale také členění exponátů podle způsobu tradiční instalace betlémské scény nebo použitých materiálů. Veřejnost s povděkem vítá její programy věnované historické gastronomii zahrnující ochutnávky a výklad k použitým recepturám, též navazující hmatové výstavy a programy pro návštěvníky se zrakovým hendikepem. (Např. pečení jidášů, perníků tlačených do forem, vaření pokrmů podle receptur z 18. století a dobové stravovací zvyklosti.) Zaměření Ivany Kubečkové je ale mnohem širší. Odbornou veřejností i návštěvníky byly vždy oceňovány výstavy věnované lidovému nábytku, lidovým hračkám, významným osobnostem regionu a proměnám středočeského venkova.

Nelze opomenout publikační činnost jubilantky v odborných periodikách, populárně naučných časopisech, též řadu článků o muzejních výstavách v periodickém tisku a časopisech a její mnohá vystoupení v rozhlase a televizi. Nadále spolupracuje s Asociací starožitníků ČR, je dlouholetou členkou České národopisné společnosti, v jejímž hlavním výboru pracovala v letech 1990–1996. Od roku 2015 aktivně pracuje ve výboru Etnografické komise Asociace muzeí a galerií.

Kolegové a kolegyně z oboru se připojují ke gratulaci jubilantce svým pohledem. Mgr. Veronika Hrbáčková uvedla: *„Pamatuji se přesně, kdy jsem se seznámila s Ivanou Kubečkovou. Bylo to v roce 2008, když jsem pracovala ve vlastivědném muzeu v Olomouci na pozici etnografky. Měla jsem ambice restaurovat sbírkové předměty v rámci ministerského dotačního programu ISO a byla mi doporučena jako mentorka doktorka Kubečková. Měla jsem z toho tehdy poněkud strach, jak to zvládnou, a přiznám se, že i obavy ze samotné Ivany, která byla již tehdy velmi erudovanou odbornicí – etnografkou. Nakonec to vůbec „nebolelo“, Ivana byla v pohodě a já jsem později už ISO podávala, pokud možno pravidelně... Od roku 2010 se také dvakrát ročně vidáme na celostátních seminářích Etnografické komise AMG a touto dobou již třetí období přímo ve výboru, kde je Ivana čilou a aktivní místopředsedkyní. Ivanu vnímám dlouhodobě jako*

zapálenou, pracovitou, odpovědnou a při schůzkách věcnou i pohotovou. Má postřeh, umí výborně analyzovat a při řešení problémů různého charakteru si drží profesionální nadhled, přičemž jí nechybí ani smysl pro humor. Na setkání s ní i ostatními členy se vždy upřímně těším. Fascinuje mě ale ještě jedna věc, mimopracovní, kterou nyní při příležitosti jejích narozenin mohu říci a která ji snad potěší – Ivana, co ji znám, vypadá pořád stejně, jako by měla o dvacet let méně. Možná je to díky jejímu stále zažehnutému vnitřnímu motoru, který se jí odráží nejen v očích ale především v temperamentu a zpomaluje tak zcela určité proces stárnutí. Moc ji přeji, aby ty zdroje paliva nevyprchaly, a ať už jsou jakéhokoli původu (práce, manžel, rodina dcery se třemi vnoučaty), zůstaly zdravé a blahodárné!"

PhDr. Luboš Kafka nadepsal své vyznání Milé Ivaně k jubileu: „S PhDr. Ivanou Kubečkovou se znám a spolupracuji s ní od počátku porevolučních devadesátých let. Ta spolupráce mě obohatila nejen po profesní, ale i osobní stránce. Dnes je Ivana nejen jedna z mých nejoblíbenějších a (pročpak chodit kolem horké kaše) také nejtipnějších kolegyň. A navíc ji také řadím do okruhu svých blízkých přátel. Nebudu na tomto místě zmiňovat Ivaninu odbornou fundovanost v hlavních oborech jejího zájmu, o její profesní činnosti a pracích založených nejen na důkladné znalosti materiálu, literatury, ale též opřených o logický úsudek, praktické využití a dalších aspektech dané problematiky. (Zmíním snad jen, že Ivaniny vánoční výstavy betlémů v Roztokách nabyly značné proslulosti nejen v řadách betlemářské, ale i širší laické veřejnosti a svoje místo si udržují nad úrovní desítek každoročně pořádaných, snadno zapomenutelných betlemářských výstav.) Můj příspěvek, moje přání k významnému životnímu jubileu se ponese v čistě osobní rovině. Naše užší spolupráce začala v roce 2011, kdy jsme uskutečnili v roztockém muzeu výstavu *Dárek z pouti*. V roce 2017 jsme pak připravili katalog *Lidové podmalby na skle ze sbírek Středočeského muzea v Roztokách u Prahy* a doprovodnou stejnojmennou výstavu. Po pracovní stránce se setkáváme na různých konferencích (např. na *Hinterglassymposiu* v rakouském Sandlu specializovaném na problematiku lidové malby na skle, na jednání *Etnografické komise AMG* apod.). Z osobních setkání vyzvednu naše výlety za lidovými obrázky na skle, poutními místy a dalšími fenomény tradiční lidové kultury, které občas v létě podnikneme v rámci prodloužených víkendů s naší milou kolegyní Alenou Kalinovou z Moravského zemského muzea a našimi partnery. Jako správní etnografové jim po vzoru národopisných slavností kvůli nabitému programu ostatně přezdíváme *Letní národopisné smršti*. Kromě profesního obohacení jsou plny pohody, žertů a vzájemného špičkování... Rovněž naše profesní spolupráce s Ivanou, zvláště vybírání artefaktů na výstavy v depozitářích, často sklouzávala do obdivného hýkání nad různými dekorativními předměty na hranici dobrého vkusu (nebo spíše daleko za ní) a do dalších odborných

pošetilostí. Oba dva jsme například ještě dlouho po objevu jednoho svatého obrazku šířili kolem sebe jeho motto Trudu zmar!, kterým se dá třeba krásně zakončit korespondence jakéhokoliv druhu či potěšit zarmoucené... Samozřejmě jsme se díky tomu při práci dostávali do časového skluzu. Tehdy jsme se vzájemně obviňovali (no, častěji Ivana obviňovala mě) ve stylu: Nekochej se! Já jsem se nekochal! Ty ses kochal! Ivaně ostatně vděčím také za jednu ze svých přezdívek. Před lety se mi v rámci přípravy výstavy Dárku z pouti při chvatném občerstvení (to kvůli tomu kochání se nad muzejními předměty!) podařilo něčím pokecat nejen oblečení, ale i stůl. Ivana na mě před svými zaraženými kolegyněmi, jež mě normálně oslovovaly: Pane doktore, spustila: Ty bryndo! A k jejich úžasu mě tak pak načas veřejně titulovala. Já ji na oplátku často nazýval „otrokářkou“. Snad jsem alespoň naznačil, jak je mi blízký Ivanin břitký a suchý anglický humor s černými prvky. Ale hlavně si ji moc vážím jako spolehlivého, přátelského, velmi pracovitého a obětavého člověka... (A navíc moc dobře vaří!) Milá Ivano, do dalších let přeji vše nejlepší, děkuji ti za spolupráci, přátelství, a nakonec i za tu přezdívku. Luboš Brynda Kafka."

Takto se podivila etnografka Slováckého muzea Marta Kondrová: „Ivana Kubečková, vážně sedmdesátnice? Pro mě je zjištění, že by Ivana Kubečková měla mít na krku sedmdesát křížků naprosto šokující skutečnosti. S Ivanou jsem se začala profesně setkávat na seminářích Etnografické komise AMG, do které jsme se spolu s kolegyněmi ze Slováckého muzea přihlásily v roce 2009. Od té doby jsme na semináře začaly jezdit pravidelně a také se těšit na společnost stejně „postižených“ lidí z muzejního světa, kteří sdílí stejnou vášeň, problémy i výzvy. Jedním ze světlých bodů těchto setkání byla vždy osobnost Ivany Kubečkové. Zpočátku jsem vnímala její vždy bezvadně připravené, fundované a věcné příspěvky, skvělý slovní projev i zjevně dlouholeté zkušenosti, které však nikdy nedávala na odív, ale pokud se na ni kdokoli obrátil s žádostí o radu, vždy věcně a přímočaře dokázala kolegu nasměrovat. Patrný posun v našem vztahu vyjádřený pozdravy od „Dobrý den, milá kolegyně“ k „Ahoj, já tě tak ráda vidím“, nastal poté, co jsme se v roce 2015 staly členkami výboru Etnografické komise. S tím, jak se naše kontakty staly častějšími, zjistily jsme, že sdílíme podobné názory, vyznáváme stejný druh humoru a jsme tak říkajíc „stejně krevní skupiny“. Na profesním poli obdivuji její fundovanost a preciznost i míru zaujetí, s jakou připravuje výstavy, publikuje a věnuje se sbírkotvorné činnosti. Takže vždycky, když spolu mluvíme (spíš ona mluví a já naslouchám) o betlémech, podmalbách na skle nebo hračkách, připadám si jako méněcenný jedinec, který je si dobře vědom toho, že takové znalosti nezíská, ani kdyby pracoval v muzeu ještě dva životy. Na druhou stranu často zabrousíme do praktických stránek muzejního života, tvorby doprovodných programů, žádostí o granty, koncipování výstav, je to pak hodně o vzájemném sdílení zkušeností. Při setkání se neopomineme jedna druhé

zeptat, jak se jí daří v osobním životě. Její srdečná, veselá povaha je pro mě vždycky vzpruhou. Těším se na naše vzájemné debaty o čemkoli, protože vím, že budou vždy vtipné i inspirativní. Nejvíce ale obdivuji její energii i přístup k životu. Ani náhodou nemá konzervativní a zpátečnické názory, stále hledí vpřed a chce zlepšovat, až přímo modernizovat výstavní činnost, přístup v péči o sbírky i jejich prezentaci různými formami. Možná vyhledávám její společnost právě pro tuhle její energii a doufám, že je nakažlivá a něco málo z ní ve mě také ulpí."

K jejím narozeninám jí osobně přeju, aby zůstala stále taková, jaká je, prostě skvělá „ženská“ do nepohody i kolegyně, na kterou je možné se vždy spolehnout, veselá a energická, jejíž společnost vyhledávají mnozí o dekády mladší, aby se jí nechali profesně i lidsky inspirovat. Už teď se těším na naše další setkání a doufám, že bude co nejdřív: „Ivi, na zdraví!“

K výstižným vyznáním kolegů je těžké dodávat další superlativy, všichni Ivaně k letošnímu jubileu přejeme hlavně hodně zdraví a těšíme se na další inspirující setkání a nové zajímavé etnografické počiny. Velmi podrobně se odborné činnosti Ivany Kubečkové před deseti lety věnovala PhDr. Helena Mevaldová v *Národopisném věstníku* (2/2016).

Výběrová bibliografie a prezentace Ivany Kubečkové (od roku 2017)

Lidové podmalby na skle ze sbírek Středočeského muzea v Roztokách u Prahy.

Roztoky u Prahy: Středočeské muzeum, 2017, 135 s. (s L. Kafkou).

Hinterglasbilder in der Sammlungen der Institutionen für Denkmalpflege in Mittelböhmen. Internationales Hinterglas-Symposium, Sandl, Rakousko, 2017 (prezentace).

Podmalby na skle ve sbírkách institucí památkové péče ve středních Čechách. *Středočeský vlastivědný sborník* 36, 2018, s. 8–31.

Hinterglasbilder mit dem Motiv des Heiligen Georg in den Sammlungen des Sankt-Georg-Museums im Schloss Konopischt. Internationales Hinterglas-Symposium, Sandl, Rakousko, 2018 (prezentace).

Z historie kuchyněk a pokojíčků pro panenky. *Středočeský vlastivědný sborník* 38, 2020, s. 166–180.

Betlémy ze sbírek Středočeského muzea v Roztokách u Prahy. Roztoky u Prahy: Středočeské muzeum, 2022, 191 s.

Muzejní výstavy (výběr)

Podmalby na skle ze sbírek Středočeského muzea v Roztokách u Prahy. Roztoky, 2017.

Kuchyňky a pokojíčky aneb jak bydlely panenky (z historie nábytku pro panenky). Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy, 2019.

Vánoční světlo – symbolika světla v době adventu a Vánoc. Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy, 2020 (s M. Kondrovou).

Vítej mezi námi, děťátko. Dětská móda počátku 20. století ze soukromé sbírky M. Šormové. Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy, 2021.

Betlémy ze sbírek Středočeského muzea v Roztokách u Prahy. Roztoky u Prahy: Středočeské muzeum, 2022.

Drátovat, flikovat! Příběh drátenického řemesla. Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy, 2025 (s H. Řepkovou, M. Karáskovou a J. Dvořákovou).

Betlémy, tentokrát vydané tiskem. Ze sbírky pražského sběratele Františka Karase. Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy, 2025.

Zita Suchánková

Hradec Králové

Život Olgy Floriánové zasvěcený tradici

Narodila se v Kyjově, ale její kořeny pevně vězí v půdě horňáckého Suchova. Právě tento pevný základ zřejmě předurčil její další směřování. Mgr. Olga Floriánová, moravská etnografka, oslavila své šedesáté narozeniny (*12. ledna 1965). Ať už jako muzejní pracovnice dokumentující lidové stavitelství, nebo jako ředitelka kulturních institucí ve Vlčnově a Strážnici, její profesní dráha má jednoho společného jmenovatele – život zasvěcený tradici, péči o kulturní dědictví a lásce k lidovému umění Slovácka.

Je absolventkou oboru národopis-historie na Filozofické fakultě Univerzity Jana Ev. Purkyně (dnes Masarykova univerzita) v Brně; studium dokončila v roce 1996. Pro svou diplomovou práci si zvolila téma *Drobné sakrální objekty na Strážnicku*. Už v akademickém prostředí brněnské etnologie směřoval její zájem od folkloru k hmotné kultuře a architektuře. Studium jí poskytlo metodologický rámec pro odborné dokumentování staveb, které důvěrně znala z dětství.

Její vztah k oboru nebyl formován pouze vysokoškolským studiem, ale především bezprostředním prožitkem dětství v tradičním prostředí Horňácka, které se stalo celoživotním zdrojem inspirace. Po dovršení šesti let se s rodiči přestěhovala do Veselí nad Moravou, kde nastoupila do školy. Zásadní vliv na její budoucí směřování však měly první roky života strávené v obci Suchov na Horňácku. Suchov v té době stále uchovával ráz tradiční vesnice s živým folklorem a původní architekturou. Právě zde získala přirozený vztah k venkovskému prostředí, které později odborně zkoumala. Sama uvádí, že i když se odstěhovala, její kořeny a srdce zůstaly na Suchově. Do Strážnice, kde dnes žije a působí, se přivdala.